

INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA METODOLOŠKE PROMJENE OD 2026.

Uvod

S objavljivanjem podataka za siječanj 2026. uvodi se nekoliko promjena u izračunu i objavi nacionalnog indeksa potrošačkih cijena (IPC-a), harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena (HIPC-a) i harmoniziranog indeksa cijena po stalnim poreznim stopama (HICP CT).

U skladu s [Delegiranom uredbom Komisije \(EU\) 2024/3159](#), kojom je izmijenjena Uredba (EU) 2016/792, harmonizirani indeksi potrošačkih cijena računaju se prema novoj [Europskoj klasifikaciji osobne potrošnje prema namjeni, verzija 2.](#) (ECOICOP, ver. 2.), te se u izračun uključuje nova kategorija, Igre na sreću.

U skladu s [Provedbenom uredbom Komisije \(EU\) 2025/1182](#), referentno razdoblje za indekse (bazna godina) za harmonizirane indekse potrošačkih cijena mijenja se s 2015. = 100 na 2025. = 100.

Budući da se nacionalni IPC izračunava prema metodologiji koja je u skladu s Eurostatovom metodologijom za harmonizirane indekse potrošačkih cijena, sve se promjene istodobno primjenjuju i u nacionalnom IPC-u.

ECOICOP, verzija 2.

Klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni (COICOP) jest međunarodna standardna klasifikacija izdataka kućanstava koju je razvila Statistička komisija Ujedinjenih naroda, a donesena je 1999. Europsku klasifikaciju osobne potrošnje prema namjeni (ECOICOP) razvio je Eurostat na peteroznamenkastim razinama, temelji se na COICOP-u i u skladu je s UN-ovom verzijom s četiri znamenke.

[UN COICOP 2018](#) najnoviji je COICOP, koji je Statistička komisija Ujedinjenih naroda potvrdila u ožujku 2018. kao međunarodno prihvaćen standard. Unutar EU-a COICOP 2018 naziva se Europska klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni, verzija 2. (ECOICOP, ver. 2.). ECOICOP, ver. 2. identičan je UN COICOP-u 2018. do pete znamenke.

Osnovne razlike između ECOICOP-a i ECOICOP-a, ver. 2.:

- ECOICOP, ver. 2., razlikuje dobra i usluge kad god je to moguće te su za usluge poput popravaka, održavanja, instalacije i najma proizvoda kreirani novi razredi i podrazredi. Promjene u razredima i podrazredima proizašle su iz reklasifikacija i promjene u njihovu sadržaju.
- Odjeljak ECOICOP-a 07 (Prijevoz) sadržava prijevoz putnika, dok u ECOICOP-u, ver. 2., dodatno uključuje prijevoz dobara (naknade za dostavu), koji je prije bio uključen u kupnju dobara.
- Odjeljci ECOICOP-a 08 (Komunikacije) i 09 (Rekreacija i kultura) znatno su revidirani. U ECOICOP-u, ver. 2., odjeljak 08 mijenja naziv u Informacije i komunikacije te uključuje nove vrste informacijske i komunikacijske opreme i usluga. Ujedno uključuje neka dobra i usluge koje su prije bile klasificirane u odjeljak 09 (Rekreacija, sport i kultura).
- Odjeljak 12 ECOICOP-a (Razna roba i usluge) bio je previše raznovrstan te je u ECOICOP-u, ver. 2., podijeljen na odjeljak 12 (Osiguranje i financijske usluge) i odjeljak 13 (Osobna njega, socijalna zaštita i razna roba i usluge).

Klasifikacija ECOICOP, ver. 2., i traka veza s klasifikacijom ECOICOP mogu se pronaći na Eurostatovoj internetskoj stranici [Klasifikacije - Eurostat](#).

Državni zavod za statistiku objavljuje podatke o nacionalnom indeksu potrošačkih cijena i harmonizirane indekse prema klasifikaciji ECOICOP, ver. 2., s indeksom za siječanj 2026. S prelaskom na klasifikaciju ECOICOP, ver. 2., ne mijenja se datum objavljivanja u [Kalendaru objavljivanja](#) Državnog zavoda za statistiku.

Prethodno objavljeni podaci prema klasifikaciji ECOICOP zamrzavaju se i ostaju dostupni u bazi podataka Državnog zavoda za statistiku.

Povijesna serija prema ECOICOP-u, ver. 2., također se objavljuje i obuhvaća razdoblje od 1999. do 2025. za CPI, razdoblje od 1998. do 2025. za HICP i razdoblje od 2003. do 2025. za HICP-CT. Izračun povijesne serije prema ECOICOP-u, ver. 2., proveden je prema usklađenoj metodologiji za HIPC koju je definirao Eurostat.

Prema zahtjevu Eurostata za HIPC, ukupni indeksi prema ECOICOP, ver. 2., trebaju ostati isti za cijelu povijesnu seriju do druge decimale.

Referentno razdoblje za indekse, 2025. = 100

Prema [Uredbi \(EU\) 2016/792](#), harmonizirani indeksi potrošačkih cijena preračunavaju se na novo zajedničko referentno razdoblje za indekse svakih deset godina nakon posljednjeg preračuna, počevši od 2015. Preračun s novim referentnim razdobljem za indekse primjenjuje se s indeksom za siječanj sljedeće godine, nakon referentnog razdoblja za indekse.

Nastavno na [Uredbu \(EU\) 2016/792](#) i prema [Provedbenoj uredbi Komisije \(EU\) 2025/1182](#), novo zajedničko referentno razdoblje za harmonizirane indekse jest 2025.

U skladu s Provedbenom uredbom, a s objavom podataka za siječanj 2026., novo referentno razdoblje za indekse (bazno razdoblje) za HIPC i HICP-CT jest 2025. = 100 i zamjenjuje prethodno referentno razdoblje za indekse, 2015. = 100. Promjena referentnog razdoblja za indekse istodobno se primjenjuje i u nacionalnom IPC-u.

Povijesne serije indeksa potrošačkih cijena preračunavaju se na 2025. = 100 istodobno s uvođenjem ECOICOP-a, ver. 2.

Iako preračun na novo bazno razdoblje za indekse 2025. = 100 načelno ne utječe na već objavljene stope promjene, u nekim slučajevima zbog zaokruživanja može doći do vrlo male promjene.

1. Igre na sreću

Igre na sreću povijesno nisu bile uključene u izračun indeksa zbog nedovoljne metodološke usklađenosti na europskoj razini. Potrebna usklađena metodologija za igre na sreću uspostavljena je u prosincu 2024., kada je donesena [Eurostatova preporuka o klasificiranju kategorije Igre na sreću u HICP-u](#).

U skladu s [Delegiranom uredbom Komisije \(EU\) 2024/3159](#), uvođenje u izračun kategorije Igre na sreću obvezatno je za sve zemlje EU-a počevši od siječnja 2026. za HIPC. Prema ECOICOP-u, ver. 2., igre na sreću klasificiraju se u Odjeljak 09 Rekreacija, sport i kultura pod oznakom 09.4.7 Igre na sreću, kao dio usluga rekreacije.

Državni zavod za Statistiku uvodi kategoriju Igre na sreću istodobno i u nacionalnom IPC-u i u HIPC-u.